

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Obdo/2/2020
Identifikačné číslo spisu: 5114208479
Dátum vydania rozhodnutia: 23.02.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Miroslava Janečková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:5114208479.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a členiek senátu JUDr. Jany Hullovej a JUDr. Ivici Čelkovej v spore žalobcu IRIDIS s.r.o., so sídlom Sladovnícka 2557/13, 917 01 Trnava, IČO: 47 895 942, zastúpený: In Medias Res, s.r.o., Sladovnícka 13, 917 01 Trnava, IČO: 36 863 351, proti žalovaným: 1/ I&R KONKURZY A REŠTRUKTURALIZÁCIE, k.s., so sídlom Šoltésovej 2, 811 08 Bratislava, IČO: 36 865 265, so sídlom kancelárie Revolučná 10, 010 01 Žilina, IČO: 36 865 265, správca úpadcu: SSIM-OC, a.s., so sídlom Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina, IČO: 36 437 921, 2/ E. N., nar. XX. D. XXXX, bytom B. S. XXX, Y.-XXXXX D., O., 3/ Z. N., nar. XX. L. XXXX, bytom P. X. XXX/X, XXX XX K., právne zastúpená: LALINSKÝ ADVOKÁT s.r.o., Kálov 653/23-2, 010 01 Žilina, IČO: 47 253 096, o určenie neplatnosti právneho úkonu, alternatívne o určenie neúčinnosti právneho úkonu, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 14CoKR/11/2019-456 z 27. júna 2019, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalobcu o d m i e t a .

II. Žalovaní m a j ú voči žalobcovi n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1 Okresný súd Žilina (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 5Cbi/7/2014-347 z 13. septembra 2018 v znení opravného uznesenia č. k. 5Cbi/7/2014-443 z 27. februára 2019 rozhodol tak, že žalobu o určenie neplatnosti zmluvy o prevode vlastníctva bytu a nebytového priestoru uzatvorenej dňa 20. septembra 2012 medzi úpadcom SSIM - OC, a.s. ako predávajúcim a žalovaným 2/ a 3/ ako kupujúcimi zamietol a zamietol aj žalobu o určenie neúčinnosti zmluvy o prevode vlastníctva bytu a nebytového priestoru, uzatvorenej dňa 20. septembra 2012, medzi úpadcom SSIM - OC, a.s. ako predávajúcim a žalovaným 2/ a 3/ ako kupujúcimi, voči veriteľom úpadcu v konkurze na majetok úpadcu vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 3K/35/2012 a súčasne priznal žalovanému 1/, žalovanému 2/ a žalovanému 3/ nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100% s tým, že o výške náhrady trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

2 V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že predmetom sporu v prejednávanej veci je

žaloba o určenie neplatnosti právneho úkonu a súčasne žaloba o určenie neúčinnosti totožného právneho úkonu voči veriteľom úpadcu v konkurze na majetok úpadcu vedenom na Okresnom súde Žilina pod spisovou značkou 3K/35/2012, a to zmluvy o prevode vlastníctva bytu a nebytového priestoru uzatvorenej dňa 20.09.2012 medzi úpadcom SSIM-OC, a.s. ako predávajúcim a žalovanými 2/ a 3/ ako kupujúcimi. Vyslovil názor, že sa z hľadiska štruktúry žalobného návrhu nejedná v prejednávacom spore o prípad eventuálneho ani alternatívneho petitu. Poukázal na to, že v prípade eventuálneho aj alternatívneho petitu je základom rovnaké skutkové vymedzenie uplatneného nároku, t. j. daný petit vychádza zo spoločného skutkového základu avšak, v prejednávacom spore žalobca uplatnil jednou žalobou dva odlišné nároky - neplatnosť a neúčinnosť právneho úkonu - založené na odlišných hmotnoprávných predpokladoch s odlišným okruhom pasívne vecne legitimovaných subjektov. Vzhľadom na uvedené dospel súd k záveru, že v prejednávacom spore nejde o prípad eventuálneho ani alternatívneho petitu, ale v danom prípade ide o spojenie dvoch uplatnených samostatných nárokov na spoločné konanie v rámci jednej žaloby.

3 Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že žaloba v prejednávacom spore bola žalobcom podaná dňa 10. marca 2014 za účinnosti O.s.p., za účinnosti ktorého aj v súlade s judikatúrou súdov Slovenskej republiky bola prípustná žaloba o určenie neplatnosti právneho úkonu za predpokladu preukázania naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení v zmysle § 80 písm. c) O.s.p. Dňa 01. júla 2016 nadobudol účinnosť CSP, ktorý, vychádzajúc zo znenia § 137 písm. c) a d) CSP a s prihliadnutím na obsah osobitnej časti dôvodovej správy k tomuto ustanoveniu, zásadne nepripúšťa určovacie žaloby o určenie právnej skutočnosti s výnimkou, že to vyplýva z osobitného právneho predpisu. Žaloba o určenie neplatnosti právneho úkonu, tak v zmysle § 137 CSP je žalobou o určenie právnej skutočnosti, predpokladanou § 137 písm. d) CSP, ktorá je v zmysle tohto zákonného ustanovenia prípustná, len ak to vyplýva z osobitného predpisu, teda z ustanovení hmotného práva, ktoré výslovne pripúšťajú žalobu o neplatnosť právneho úkonu. Vyslovil názor, že v danom prípade prípustnosť žaloby na určenie právnej skutočnosti nemožno rozširovať aj na prípady priamo z osobitného predpisu nevyplývajúce s odkazom na ustanovenie prvej vety § 137 CSP, v zmysle ktorej žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo „najmä o“. Slovo najmä je potrebné vykladať v tomto zákonnom ustanovení v kontexte možných iných žalôb, než priamo vyplývajúcich z písmen a), b), c) a d) § 137 CSP. Toto zákonné ustanovenie však žalobu o určenie právnej skutočnosti priamo predpokladá v písmene d), nevzťahuje sa na ňu teda demonštratívny výpočet žalôb v tomto zákonnom ustanovení, a takáto žaloba je podľa CSP prípustná výlučne v situácii, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

4 S poukazom na § 470 ods. 1 CSP konštatoval, že CSP tak vychádza z princípu jeho priamej aplikovateľnosti aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti s výnimkami zákonom výslovne stanovenými. Súd prvej inštancie bol toho názoru, že by bolo v rozpore s princípom právnej istoty, ako aj s ustanovením § 470 ods. 2 CSP, podľa ktorého právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované, ak by bola žaloba zamietnutá, a to v časti o určenie neplatnosti zmluvy z dôvodu jej procesnej neprípustnosti na základe ustanovenia § 137 CSP. Pokiaľ žaloba o určenie neplatnosti právneho úkonu bola podaná v čase, kedy procesný predpis a judikatúra súdov takúto žalobu pripúšťali za predpokladu preukázania naliehavého právneho záujmu, účinky takto podanej žaloby ostali zachované a je možné ju aj po účinnosti CSP meritórne prejednať.

5 Aktívnu vecnú legitímáciu a naliehavý právny záujem na požadovanom určení žalobca odôvodňoval tým, že má postavenie veriteľa v konkurze na majetok úpadcu a v prípade získania výťažku zo speňaženia bytu, ktorý bol predmetom uzatvorenej zmluvy, a na základe uspokojenia pohľadávok zabezpečeného veriteľa by v prevyšujúcej časti výťažok z tohto speňaženia bol určený na uspokojenie nezabezpečených veriteľov. Súd konštatoval, že absolútnej neplatnosti právneho úkonu sa môže domáhať aj osoba odlišná od strán dotknutého právneho úkonu, ak preukáže naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Mal za preukázané, že žalobca je voči úpadcovi veriteľom pohľadávky, a to vo výške 490.000,- Eur, pričom uvedená pohľadávka je zapísaná v konečnom zozname pohľadávok pod poradovým číslom 8/1, a túto žalobca nadobudol postúpením od pôvodného veriteľa a pôvodného žalobcu DLM - INTER PRODUCT, spol. s.r.o. V prípade, ak by bola vyslovená neplatnosť zmluvy, súd

pripustil, že možno predpokladať, že predmet prevodu na základe zmluvy by bol súčasťou majetku tvoriaceho konkurznú podstatu úpadcu a speňaženie tohto bytu by mohlo mať vplyv na mieru uspokojenia veriteľov úpadcu v konkurze. Za danej situácie nemožno vylúčiť ani prípadný vplyv na mieru uspokojenia žalobcu ako veriteľa nezabezpečenej pohľadávky, avšak tento prípadný vplyv na mieru uspokojenia, tvrdený žalobcom, nemal v konaní za preukázaný konkrétnymi skutkovými okolnosťami, na základe ktorých by súd mohol dospieť k záveru, že v prípade vyslovenia neplatnosti zmluvy by reálne mohlo dôjsť k zmene v právnom postavení žalobcu ako veriteľa prihlásenej aj zistenej pohľadávky v konkurze na majetok úpadcu. Predpokladom speňaženia majetku v konkurze nie je samotný výsledok sporu o neplatnosť zmluvy, ale zapísanie sporného bytu a nebytového priestoru do súpisu majetku podstaty a postup správcu podľa § 76 a nasl. zák. č. 7/2005 Z.z. zákon o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej aj „ZoKR“). Súd zároveň dospel k záveru, že žalobcom tvrdené skutočnosti, ktorými odôvodňoval neplatnosť zmluvy, by mohli byť dôvodom len pre vyslovenie čiastočnej neplatnosti zmluvy, a to v časti dojednaného spôsobu zaplataenia kúpnej ceny podľa § 41 Občianskeho zákonníka, čo taktiež vylučuje tvrdený naliehavý právny záujem žalobcu na požadovanom určení neplatnosti zmluvy ako celku.

6 Strany sporu považoval súd prvej inštancie za pasívne legitimované, nakoľko žalovaný 1/ je subjekt konajúci v mene a na účet úpadcu ako predávajúceho zo zmluvy a žalovaný 2/ spolu so žalovaným 3/ sú kupujúcimi zo zmluvy.

7 Súd sa ďalej zaoberal dodržaním lehoty na podanie žaloby. Dospel k záveru, že bola zachovaná prekluzívna lehota jedného roka od vyhlásenia konkurzu na majetok úpadcu. Konkurz na majetok úpadcu bol vyhlásený s účinkami dňa 09. marca 2013. Lehota jedného roka podľa § 57 ods. 2 ZoKR začala plynúť 10. marca 2013 a posledným dňom lehoty na podanie žaloby bol pondelok 10. marca 2014. Žaloba bola na súd podaná osobne dňa 10. marca 2014. Súd tak konštatoval, že žaloba bola podaná včas.

8 Súd posúdil žalobu ako podanú aktívne legitimovaným subjektom, a to žalobcom ako veriteľom prihlásenej a zistenej pohľadávky v konkurze. Pasívne legitimovaným subjektom vo vzťahu k uplatnenému právu odporovať právnomu úkonu je ten, kto s dlžníkom odporovateľný právny úkon dohodol, t. j. výlučne žalovaný 2/ a žalovaný 3/. Konštatoval, že žalovaný 1/ v postavení správcu úpadcu nie je v danom prípade pasívne legitimovaným subjektom.

9 Súd poukázal na to, že neúčinnosť právneho úkonu v zmysle ustanovenia § 57 ZoKR možno vysloviť len vo vzťahu k právnomu úkonu, ktorý je platný. Konštatoval, že predložená zmluva spĺňa formálne obsahové náležitosti. Medzi sporovými stranami nebolo sporné, že medzi úpadcom a žalovaným 2/ a 3/ došlo k uzatvoreniu zmluvy, nebolo sporné, že na jej základe došlo k zápisu vlastníckeho práva k predmetnému bytu v prospech žalovaného 2/ a žalovaného 3/, neboli sporné ani obsahové náležitosti zmluvy, nebola sporná výška dojednanej kúpnej ceny a spôsob jej zaplataenia vrátane zohľadnenia uhradených preddavkov na kúpnu cenu tak, ako vyplývajú z podanej žaloby. Ďalej nebolo sporné, že zmluva bola uzatvorená so súhlasom dozorného správcu, a že pri dojednanej výške kúpnej ceny bola dodržaná minimálna jednotková cena bytu a parkovacieho miesta v zmysle čl. 25.1 reštrukturalizačného plánu.

10 Poukázal na dôvod neplatnosti zmluvy tvrdený žalobcom a to, že zmluva bola uzatvorená po potvrdení reštrukturalizačného plánu dlžníka v rozpore s jeho záväznou časťou z hľadiska dojednaného spôsobu zaplataenia kúpnej ceny zohľadňujúceho uhradené preddavky na kúpnu cenu, čo reštrukturalizačný plán vo svojej záväznej časti nepredpokladal. Žalovaný 2/ a žalovaný 3/ si tak mali pohľadávku prihlásiť v reštrukturalizácii, čo však neurobili, v dôsledku čoho sa ich pohľadávka stala nevymáhateľná, avšak následne, v rozpore so záväznou časťou reštrukturalizačného plánu dlžníka a ustanoveniami ZoKR, pohľadávka žalovaného 2/ a žalovaného 3/ bola započítaná na zaplataenie kúpnej ceny. Na rovnakom skutkovom základe odôvodňoval žalobca aj ukracujúci charakter zmluvy v zmysle § 57 ods. 4 ZoKR.

11 Súd prvej inštancie uviedol, že žalobca pri odôvodnení neplatnosti zmluvy, ako aj ukracujúceho charakteru zmluvy vychádzal z nesprávneho predpokladu o existencii pohľadávky žalovaných 2/ a 3/, ktorá mala byť prihlásená v reštrukturalizácii, a pokiaľ nebola, táto sa stala nevymáhateľnou, napriek čomu bola započítaná na zaplatenie kúpnej ceny na základe zmluvy. Žalobca v priebehu konania skutkovo nevymedzil, akú konkrétnu pohľadávku mal žalovaný 2/ a žalovaný 3/ voči dlžníkovi, ktorá mala byť v reštrukturalizácii dlžníka uplatnená prihláškou. Vyslovil domnienku, že žalobca mal na mysli pohľadávku žalovaného 2/ a žalovaného 3/ na vrátenie preddavku na kúpnu cenu bytu, ktorý bol nimi uhradený pred uzavretím zmluvy. Existencia tejto pohľadávky však v konaní preukázaná nebola. Z uvedených skutočností vyplýva, že k uzatvoreniu zmluvy došlo na základe uzatvorenej zmluvy o budúcej zmluve o prevode vlastníctva bytu a nebytového priestoru. Konštatoval, že v konaní nebolo sporné zaplatenie preddavku špecifikovaného v podanej žalobe, v konaní nebolo tvrdené, že by zmluva o budúcej zmluve zanikla alebo bola zrušená pred povolením reštrukturalizácie úpadcu. V konaní nebolo preukázané, že by v čase prebiehajúcej reštrukturalizácie v lehote na prihlasovanie pohľadávok mal žalovaný 2/ a žalovaný 3/ voči dlžníkovi pohľadávku, ktorú by bol povinný si prihlásiť prihláškou v zmysle ustanovenia § 120 ZoKR. Nebolo preukázané, že by existovala pohľadávka žalovaného 2/ a žalovaného 3/ voči dlžníkovi SSIM-OC na vrátenie preddavku na kúpnu cenu.

12 Spôsob zaplatenia dojednanej kúpnej ceny vo výške 122.564,10 eur na základe zmluvy, zohľadňujúci zaplatený preddavok na kúpnu cenu zo dňa 11. decembra 2007 vo výške 18.170,02 eur, a preddavok zo dňa 12. marca 2009 vo výške 18.424,87 eur nebol v konaní sporný. Rovnako nebolo sporné, že dojednaná výška kúpnej ceny v zmluve zodpovedala čl. 20.5.1 reštrukturalizačného plánu dlžníka, a že na uzatvorenie zmluvy bol udelený súhlas dozorného správcu. V dojednanom spôsobe zaplatenia kúpnej ceny na základe zmluvy nedošlo k právnomu úkonu započítania vzájomných pohľadávok medzi úpadcom a žalovanými 2/ a 3/, ktoré by mohlo poškodiť veriteľov v konkurze na majetok úpadcu, resp. zvýhodniť žalovaného 2/ a žalovaného 3/ voči ostatným veriteľom v konkurze. Obsahom dojednania spôsobu zaplatenia kúpnej ceny v zmluve nie je právny úkon započítania vzájomných pohľadávok úpadcu a žalovaných (žalovaného 2/ a žalovaného 3/) tak, ako je definovaný v § 580 Občianskeho zákonníka ako prejav vôle jednej alebo oboch zmluvných strán smerujúci k započítaniu vzájomných pohľadávok. V konaní nebolo preukázané, že by v relevantnom čase pre prihlasovanie pohľadávok v reštrukturalizácii, a rovnako ani v čase uzatvorenia zmluvy, existovala pohľadávka žalovaného 2/ a žalovaného 3/ voči úpadcovi, započítateľná na zaplatenie kúpnej ceny na základe zmluvy. Reštrukturalizačný plán dlžníka v čl. 20.5.1 určil minimálnu jednotkovú cenu za m² bytu, loggie, kancelárie, parkovacieho miesta, a zároveň podmienil právne úkony dlžníka týkajúce sa prevodu vlastníckeho práva k bytom, kanceláriám a parkovacím miestam súhlasom dozorného správcu, pričom uvedené náležitosti pri uzatvorení zmluvy boli naplnené. Hoci reštrukturalizačný plán nemal výslovné ustanovenie o zohľadňovaní preddavku na kúpnu cenu pri prevodoch vlastníckeho práva k bytom, kanceláriám a parkovacím miestam, ktorý žalovaní (žalovaný 2/ a žalovaný 3/) vo výške vyplývajúcej zo žaloby zaplatili, uvedené neznamena, že by tak mali v súvislosti s uzatvorením zmluvy opätovne zaplatiť plnú kúpnu cenu, hoci pred uzatvorením zmluvy na základe uzatvorenej zmluvy o budúcej zmluve preukázateľne časť kúpnej ceny uhradili ako preddavok. Tak v čase uzatvorenia zmluvy bol ich záväzok zaplatiť kúpnu cenu nesplnený len v zostávajúcej časti. Obsahom dojednania kúpnej ceny v zmluve a spôsobu jej zaplatenia nebol právny úkon započítania vzájomných pohľadávok úpadcu a žalovaných (žalovaného 2/ a žalovaného 3/), ale len konštatovanie o úhrade časti kúpnej ceny vo forme preddavku pred jej uzavretím a zostávajúcej časti kúpnej ceny. Uvedené nie je v rozpore so záväznou časťou reštrukturalizačného plánu dlžníka, rovnako nejde o dojednanie zmluvných strán, ktoré by bolo v rozpore so zákonom, ktoré by zákon obchádzalo alebo ktoré by poškodzovalo veriteľov úpadcu v konkurze, resp. zvýhodňovalo žalovaných oproti ostatným veriteľom. Pokiaľ žalobca poukazoval na čl. 17.6, 17.7 a 17.8 reštrukturalizačného plánu, tak súd uviedol, že minimálna kúpna cena určená plánom za jednotlivý byt, resp. nebytový priestor na základe zmluvy zaplatená bola, pričom súd nepovažoval za relevantné, v akom časovom momente, t. j., či pred uzatvorením zmluvy, a to formou preddavku na základe uzatvorenej zmluvy o budúcej zmluve alebo po uzatvorení zmluvy v súlade s dojednaním zmluvných strán.

13 So zreteľom na uvedené súd dospel k záveru, že žalobca nepreukázal tvrdené dôvody neplatnosti

právneho úkonu ani ukrátenie prihlásených pohľadávok veriteľov úpadcu dotknutým právnym úkonom v zmysle § 57 ods. 4 ZoKR, a to ako jeden z primárnych predpokladov odporovateľnosti právneho úkonu v konkurze.

14 Vo vzťahu k žalobe o určenie neúčinnosti zmluvy súd uviedol, že v konaní o uplatnenom odporovacom práve podľa § 57 a nasl. ZoKR, bez ohľadu na to, ktorá skutková podstata odporovateľnosti je žalobcom uplatnená, je potrebné, aby bol naplnený všeobecný predpoklad odporovateľnosti právneho úkonu, vo vzťahu ku ktorým tak povinnosť tvrdenia, ako aj dôkazná povinnosť zaťažuje žalobcu. Základnou podmienkou odporovateľnosti podľa § 58 a 59 ZoKR, ako aj podľa ostatných skutkových podstát odporovateľnosti, je v zmysle § 57 ods. 1 ZoKR nielen preukázanie existencie platného právneho úkonu dlžníka týkajúceho sa majetku dlžníka ale aj preukázanie ukrátenia uspokojenia prihlásenej pohľadávky niektorého veriteľa dlžníka podľa ustanovenia § 57 ods. 4 ZoKR. To znamená, že v dôsledku konkrétneho právneho úkonu dlžníka nebude môcť byť pohľadávka veriteľa pre nedostatok majetku uspokojená vôbec alebo čiastočne. Musí ísť o pohľadávku, ktorá existovala v čase, keď bol právny úkon dlžníka urobený, resp. nadobudol účinnosť, a ktorá bola veriteľom v konkurze riadne prihlásená a zistená. Súd prvej inštancie zdôraznil, že aj v prípade, ak by právnym úkonom došlo k zmenšeniu majetku dlžníka, nemožno sa už úspešne domáhať odporovateľnosti, pokiaľ majetok dlžníka, ktorý mu ostal, postačuje na uspokojenie pohľadávky, nakoľko takýmto úkonom nedochádza k ukráteniu uspokojenia pohľadávky veriteľa.

15 Súd konštatoval, že žalobca nesplnil povinnosť tvrdenia a v dôsledku uvedeného ani neunesol dôkazné bremeno ohľadne naplnenia všeobecného predpokladu odporovateľnosti právnych úkonov, a to ukrátenie uspokojenia prihlásenej pohľadávky niektorého z veriteľov dlžníka podľa ustanovenia § 57 ods. 4 ZoKR. V konaní nebolo žalobcom tvrdené, že ku dňu účinnosti zmluvy mal úpadca aj iných veriteľov, ktorí si zároveň svoje existujúce pohľadávky v konkurze riadne a včas prihlásili a boli zistené. Právny zástupca žalobcu vo svojej žalobe, ako aj na pojednávaní vo všeobecnosti poukazoval iba na konečný zoznam pohľadávok v konkurze na majetok úpadcu v záujme preukázania veriteľov, ktorí boli poškodení a ukrátení. Na pojednávaní poukazoval konkrétne iba na prihlásené pohľadávky, ktoré boli evidované v konečnom zozname pohľadávok, a to pohľadávku právneho predchodcu žalobcu zapísanú pod poradovým číslom 8/1, ako aj na pohľadávku záložného veriteľa. Súd nepovažoval za postačujúce odkaz žalobcu na konečný zoznam pohľadávok, z obsahu ktorého by súd podľa názoru žalobcu mal vyhľadať a ustáliť relevantné skutkové tvrdenia ohľadne naplnenia predpokladov odporovateľnosti právnych úkonov v konkurze podľa § 57 ods. 4 ZoKR.

16 Z verejne dostupných výňatkov z Obchodného vestníka však nevyplýva, či pohľadávka žalobcu evidovaná pod poradovým číslom 8/1 v konečnom zozname pohľadávok existovala v čase vykonania, resp. účinnosti odporovaného právneho úkonu. Uvedené skutočnosti ohľadne ukrátenia prihlásenej pohľadávky neboli zo strany žalobcu tvrdené a ani preukázané.

17 Žalobca ďalej nepreukázal, že v dôsledku uskutočnenia odporovaného právneho úkonu došlo k takému zmenšeniu majetku úpadcu, že konkrétna pohľadávka alebo pohľadávky veriteľov, ktoré existovali v čase účinnosti právnych úkonov, a ktoré boli prihlásené v konkurze, nemohli byť z majetku úpadcu v uvedenom čase uspokojené. Žalobca len vo všeobecnosti poukazoval na obsah konečného zoznamu pohľadávok, na veriteľov, ktorí boli zmluvou poškodení, netvrdil a nepreukázal však kvalifikované ukrátenie veriteľa, resp. veriteľov.

18 So zreteľom na vyššie uvedené skutočnosti súd žalobu žalobcu tak v časti o určenie neplatnosti zmluvy, ako aj v časti o určenie neúčinnosti zmluvy zamietol.

19 Súd priznal žalovanému 1/, žalovanému 2/ a žalovanému 3/ nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100%, nakoľko boli úspešní v celom rozsahu, keďže súd žalobu v celom rozsahu zamietol, pričom o výške trov bude rozhodnuté v zmysle § 262 ods. 2 CSP až po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením.

20 Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Žiline rozsudkom č. k. 14CoKR/11/2019-456 z 27. júna 2019 rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 5Cbi/7/2014-347 zo dňa 13. septembra 2018 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Žilina č. k. 5Cbi/7/2014-443 zo dňa 27. februára 2019 potvrdil a rozhodol, že žalovaní 1/ až 3/ majú nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v celom rozsahu.

21 Krajský súd vo vzťahu k odvolacím dôvodom žalobcu uviedol, že jeho námietka vo svojej podstate smeruje voči výsledkom hodnotenia vykonaných dôkazov zo strany súdu prvého stupňa a poukázal pritom na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 14. septembra 2011, sp. zn. 3Cdo 204/2009 a uviedol, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi navrhovaním a hodnotením dôkazov (viď IV. ÚS 252/04) a aby bolo rozhodnuté v súlade s požiadavkami a právnymi názormi účastníka (porovnaj I. ÚS 50/04). Vychádzajúc z uvedeného do obsahu tohto základného práva nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, alebo dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97). Rozhodnutie okresného súdu v rovine dokazovania a zisteného skutkového stavu označil za vecne správne, pričom poukázal aj na nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 350/08. Odvolací súd nezistil taký postup okresného súdu, ktorý by znamenal vybočenie z kritérií vyššie uvedeného hodnotenia dôkazov. Konštatoval, že jeho rozhodnutie sa opiera o tvrdenia a relevantné dôkazy produkované stranami v prvoinštančnom konaní a vychádzalo zo správne aplikovaných a interpretovaných právnych noriem na dostatočne a správne zistený skutkový stav veci. Za nedôvodnú označil námietku žalobcu ohľadom nesprávneho právneho posúdenia veci. Krajský súd uviedol, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Vyslovil názor, že ani jedna z týchto situácií v predmetnej sporovej právnej veci nenastala.

22 Vo väzbe na podanú žalobu a dôvody odvolania žalobcu uviedol, že žalobca sa v konaní domáhal určenia neplatnosti právneho úkonu zmluvy o prevode vlastníctva bytu a nebytového priestoru uzavretej medzi úpadcom a žalovanými 2/ a 3/ dňa 20. septembra 2012. Okresný súd vo vzťahu k zamietnutiu žaloby o určenie neplatnosti tejto zmluvy uviedol, že predpokladom pre prípustnosť takejto žaloby je preukázanie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, pričom konštatoval, že skutočnosťou tvrdené žalobcom by mohli byť dôvodom len pre vyslovenie čiastočnej neplatnosti zmluvy vo vzťahu k dojednanému spôsobu zaplatenia kúpnej ceny, čo podľa okresného súdu vylučuje naliehavý právny záujem žalobcu. Vo vzťahu k tejto otázke krajský súd, ako súd odvolací, uviedol, že za situácie, kedy z vykonaných listinných dôkazov vyplynulo a v konaní nebolo sporné, že žalobca má postavenie veriteľa v konkurznom konaní na majetok úpadcu SSIM-OC, a.s., tak nemožno bez ďalšieho vylúčiť vplyv prípadného rozhodnutia o neplatnosti napadnutej zmluvy na konkurznú podstatu úpadcu a tým aj na mieru uspokojenia veriteľov úpadcu v konkurznom konaní. V konkrétnostiach prejednávanej veci tak nie je aktuálne možné uzavrieť, že by žalobcom zvolený právny prostriedok ochrany jeho práv v konečnom dôsledku nemohol mať vplyv na právne postavenie žalobcu v konkurznom konaní. Uvedený názor krajského súdu ako súdu odvolacieho však nemá vplyv na vecnú správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý sa napriek konštatovaniu, vo vzťahu k naliehavému právnemu záujmu žalobcu na požadovanom určení, zaoberal všetkými relevantnými dôvodmi, ktoré žalobca uplatnil ako dôvody pre neplatnosť dotknutej zmluvy, tieto v konaní riadne vyhodnotil a dospel k vecne správne záveru o nedôvodnosti žaloby žalobcu v časti požadovaného určenia neplatnosti týchto úkonov.

23 Krajský súd zdôraznil, že žalobca sa v konaní domáhal určenia neplatnosti právneho úkonu zmluvy o prevode vlastníctva bytu a nebytového priestoru uzavretej medzi úpadcom a žalovanými 2/ a 3/, a to predovšetkým pre žalobcom namietaný rozpor v zmluve dojednaného spôsobu zaplatenia kúpnej ceny so zohľadnením uhradených preddavkov žalovaných 2/ a 3/ s reštrukturalizačným plánom potvrdeným súdom. Konštatoval, že pre posúdenie tejto námietky neplatnosti uzatvorenej zmluvy bolo rozhodujúce vyhodnotenie otázky zohľadnenia vopred zaplatených preddavkov na kúpnu cenu v kontexte s

potvrdeným reštrukturalizačným plánom. Žalobca v tomto smere argumentoval neprípustnosťou započítania preddavku na kúpnu cenu za prevod predmetu kúpy, ktoré podľa jeho názoru bolo v rozpore s reštrukturalizačným plánom, s tým, že žalovaní 2/ a 3/ si mali preddavkovú úhradu prihlásiť do reštrukturalizačného konania. Krajský súd zdôraznil, že žalobca ani v podanom odvolaní bližšie nešpecifikoval, aká pohľadávka mala titulom zaplateného preddavku žalovaným 2/ a 3/ vzniknúť, teda akú pohľadávku a z akého právneho dôvodu si mali žalovaní 2/ a 3/ do reštrukturalizačného konania prihlásiť. K obsahu a charakteru týchto preddavkov krajský súd uviedol, že sa jedná o plnenie poskytnuté pred uzavretím zamýšľanej zmluvy, ktoré možno hodnotiť ako zálohu podľa § 498 Občianskeho zákonníka, pričom takáto záloha (preddavok) zodpovedá čiastočnému plneniu záväzku zo zmluvy, ktorá má byť následne medzi stranami uzavretá, a poskytnutie zálohy preto nie je možné definovať ako záväzok (dlh), ale plnenie budúceho záväzku, pričom záloha sa riadi právnou úpravou, ktorá platí pre záväzok, ktorý vznikne uzavretím platnej zmluvy, a ak dôjde k uzavretiu zmluvy, záloha sa použije na plnenie tohto záväzku, poukázal pritom na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33 Cdo 1814/2011. Výslovil názor, že zaplatená záloha by mohla nadobudnúť charakter bezdôvodného obohatenia nadobudnutého plnením bez právneho dôvodu len v prípade, ak je zrejmé, že zamýšľaná zmluva nebude realizovaná. V zásade platí, že peňažná čiastka, poskytnutá v súvislosti s pripravovanou kúpou veci budúcim kupujúcim a prijatá budúcim predávajúcim, sa považuje za zálohu a bezdôvodným obohatením sa môže stať až vo chvíli, kedy budúci predávajúci odmietol budúcemu kupujúcemu vec predať (obdobne podľa rozhodnutia NS ČR sp. zn. 33 Odo 459/2011). Uviedol, že peňažné preddavky zaplatené na základe zmluvy o budúcej zmluve o prevode vlastníctva bytu a nebytového priestoru tak nepochybne mali súvislosť s povinnosťou zakotvenou v zmluve o prevode vlastníctva bytu a nebytového priestoru. Preddavok považoval za dôvodne vyplatenú platbu zakotvenú zmluvou o budúcej zmluve, ktorý nenadobudol povahu pohľadávky, ktorá by mala byť žalovanými 2/ a 3/ uplatnená v reštrukturalizačnom konaní. Zmluva o budúcej zmluve o prevode vlastníctva bytu a nebytového priestoru nezanikla, nebola zrušená a práve na jej základe došlo dňa k uzatvoreniu zmluvy o prevode vlastníctva bytu a nebytového priestoru. So zreteľom na uvedené uzavrel, že v čase reštrukturalizácie dlžníka tak nie je možné konštatovať, že by na strane žalovaných 2/ a 3/ bola daná pohľadávka, ktorú by títo boli povinní v reštrukturalizácii dlžníka prihlásiť s právnym dôsledkom jej nevymáhateľnosti z dôvodu neuplatnenia v reštrukturalizácii prihláškou, nakoľko neexistoval žiadny právny dôvod na vrátenie preddavku zaplateného na kúpnu cenu na základe zmluvy o budúcej zmluve.

24 V súvislosti s námietkou žalobcu, že takáto forma úhrady kúpnej ceny je v rozpore so súdom potvrdeným reštrukturalizačným plánom krajský súd zdôraznil, že zaplatenie dohodnutej kúpnej ceny žalovanými 2/ a 3/ spôsobom dohodnutým v zmluve o budúcej zmluve a v následne uzatvorenej zmluve o prevode vlastníctva bytu a nebytového priestoru, nebolo reštrukturalizačným plánom vylúčené, cena určená v žalobcom napadnutej zmluve o prevode vlastníctva bytu a nebytového priestoru zodpovedala reštrukturalizačnému plánu a s prevodom vyslovil súhlas dozorný správca. S ohľadom na skutočnosť, že dohodnutý spôsob zaplatenia kúpnej ceny potvrdený reštrukturalizačný plán nevylučoval, konštatoval, že nemôže obstať ani odkaz žalobcu na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Sžso/84/2014, keďže túto otázku reštrukturalizačný plán vo vzťahu k zohľadneniu vopred zaplatených preddavkov na kúpnu cenu neriešil a takýto postup nezakazoval. S prihliadnutím na udelený súhlas dozorného správcu k uzavretiu dotknutého právneho úkonu a vo väzbe na všeobecnú požiadavku právnej istoty účastníkov záväzkoprávneho vzťahu a tiež s prihliadnutím na nesporné zaplatenie kúpnej ceny žalovanými 2/ a 3/, uviedol, že nemožno daný právny stav hodnotiť ako okolnosť, ktorá by mala viesť k záveru o neplatnosti dotknutého právneho úkonu pre rozpor so zákonom podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Uzavrel, že opačný postup, ktorý by viedol k spochybneniu nadobudnutia vlastníckeho práva žalovanými 2/ a 3/ úkonmi, ktoré boli v súlade so zmluvou o budúcej zmluve a následne uzatvorenou zmluvou o prevode vlastníctva bytu a nebytového priestoru, by bol postupom, ktorý by mohol viesť k porušeniu práva žalovaných 2/ a 3/ vlastníť majetok, ktoré právo je garantované aj čl. 20 ods. 1 Ústavy SR.

25 Ďalej dodal, že zohľadnením preddavkov, zaplatených na základe zmluvy o budúcej zmluve, nedošlo k takému úkonu, ktorý by mohol poškodiť veriteľov, resp. zvýhodniť žalovaného 2/ a 3/ voči ostatným veriteľom. Za situácie, kedy nebolo zistené, že by žalovaným 2/ a 3/ v čase relevantnom na prihlasovanie

pohľadávok svedčila akákoľvek pohľadávka, ktorej obsahom by bolo vrátenie zaplatených preddavkov žalovaným 2/ a 3/, boli žalovaní 2/ a 3/ povinní doplatiť kúpnu cenu a túto svoju povinnosť splnili. Zaplatenie preddavku na kúpnu cenu nepovažoval bez ďalšieho za pohľadávku uplatniteľnú voči dlžníkovi, a preto nemožno hovoriť ani o zvýhodňujúcom právnom úkone započítania v prípade, ak boli preddavky zaplatené žalovanými 2/ a 3/ zohľadnené vo vzťahu k úhrade kúpnej ceny. Za dôvodnú nepovažoval ani argumentáciu žalobcu vo vzťahu k zaplateniu kúpnej ceny minimálne vo výške kúpnej ceny určenej reštrukturalizačným plánom. Kúpnu cenu dojednanú v napadnutej zmluve považoval za zodpovedajúcu minimálnej výške ceny určenej reštrukturalizačným plánom a táto cena žalovanými 2/ a 3/ bola zaplatená (čiastočne vo forme preddavkov), pričom nemôže byť považovaná za rozhodujúce, v akom časovom momente k úhrade tejto ceny došlo. Opätovne zdôraznil, že preddavok v zmysle ust. § 498 Občianskeho zákonníka predstavuje plnenie jedného z účastníkov pred uzavretím zmluvy, a preto preddavok na kúpnu cenu v konečnom dôsledku znamená platenie kúpnej ceny žalovanými 2/ a 3/ vo výške zodpovedajúcej tomuto preddavku.

26 Vo vzťahu k odporovateľnosti právneho úkonu zmluvy o prevode vlastníctva bytu a nebytového priestoru, v zhode so súdom prvej inštancie, poukázal na skutočnosť, že vo vzťahu k napadnutej zmluve nie je možné konštatovať ani jej ukracujúci charakter v zmysle ust. § 57 ods. 4 ZoKR. Krajský súd konštatoval, že žalobca nepredložil také listiny, ktoré by preukazovali stav majetku úpadcu, jeho aktíva, pasíva v čase uzavretia napádaných právnych úkonov, ich účinkov. Pre vyslovenie záveru, že došlo k ukráteniu uspokojenia prihlásených pohľadávok iných veriteľov, neboli v konaní pred súdom prvej inštancie preukázané skutočnosti predstavujúce ukrátenie uspokojenia prihlásenej pohľadávky a nedostatok majetku úpadcu v čase uzavretia týchto úkonov pre uspokojenie iných veriteľov úpadcu. Žalobca bol povinný tvrdiť a preukázať, či sa majetok úpadcu uzavretím dotknutých právnych úkonov zmenšil, v akom rozsahu, aký majetok úpadcovi zostal na uspokojenie prihlásených pohľadávok veriteľov. Žalobca bol v prejednávanej veci nositeľom dôkazného bremena aj ohľadom preukázania existencie tejto základnej hmotnoprávnej podmienky odporovateľnosti podľa § 57 ods. 4 ZoKR, pričom procesným právnym následkom neunesenia jeho dôkazného bremena je neúspech žalobcu v spore. V kontexte nepreukázania tejto základnej podmienky úspešného odporovania právneho úkonu za bez právneho významu označil odvolaciu námietku žalobcu, že okresný súd mal vedomosť o existencii pohľadávky žalobcu v konkurznom konaní v čase vykonania, resp. účinnosti odporovaného právneho úkonu.

27 Krajský súd tak odvolacie dôvody žalobcu nevyhodnotil ako dôvodné a preto pristúpil v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP k potvrdeniu rozsudku okresného súdu tak v napadnutých výrokoch o zamietnutí žaloby na určenie neplatnosti predmetnej zmluvy a na určenie jej neúčinnosti ako aj vo vzťahu k výroku o trovách prvoinštančného konania.

28 Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“). Namietal, že reštrukturalizačný plán nepočítal so znížením kúpnych cien započítaním s neprihlásenými a nevymáhateľnými pohľadávkami iných veriteľov, vrátane žalovaného 2/. Konštatoval, že reštrukturalizačný plán ani nemohol počítať s inými nárokmi iba s tými, ktoré boli prihlásené v reštrukturalizácii. Ďalej uviedol, že v súlade s ustanovením § 119 ods. 1, § 132 ods. 1 a 2 a § 136 ods. 1 ZoKR vznikol dovolateľovi nárok na vyplatenie pohľadávky z predaja všetkých nehnuteľností úpadcu, ktoré mal úpadca predať a to na základe uznesenia o potvrdení reštrukturalizačného plánu. Poukázal ďalej na §§ 121 a 139 ZoKR, z ktorých vyplýva, že žalovaný 2/ v postavení veriteľa úpadcu titulom zaplatených preddavkov na kúpnu cenu pred povolením reštrukturalizačného konania, mal právo prihlásiť svoju pohľadávku do reštrukturalizačného konania, svoj nárok si neprihlásil a tak sa nestal účastníkom reštrukturalizačného plánu a jeho pohľadávky sa stali ex lege potvrdením reštrukturalizačného plánu nevymáhateľnými. Zdôraznil, že ak jedna zo započítavaných pohľadávok nie je vymáhateľná, je započítanie pohľadávok v rozpore s platným znením § 581 ods. 1 Občianskeho zákonníka ako aj v rozpore s platným ustanovením § 358 Obchodného zákonníka. Vychádzajúc z uvedeného dovolateľ namietal, že žalovaný 2/ nadobudol majetok, ktorý je predmetom zmluvy tak, že zaplatil len časť kúpnej ceny a zostatok, zodpovedajúci obidvom preddavkom, započítal s nevymáhateľnou pohľadávkou žalovaného 2/ z titulu zaplatenia preddavkov, čo zakladá absolútnu

neplatnosť zmluvy z dôvodu jej uzatvorenia v rozpore so zákonom, prípadne pre obchádzanie zákona. Úpadca je v zmysle § 119 ods. 1 ZoKR účastníkom reštrukturalizačného plánu a v zmysle § 132 ods. 1 ZoKR je potvrdený reštrukturalizačný plán pre úpadcu záväzný. S poukazom na rozhodnutie Krajského súdu v Hradci Králové sp. zn. 18Co/18/2000 označil právny úkon uzatvorený v rozpore s rozhodnutím súdu za sankcionovaný absolútnou neplatnosťou. Dovolateľ vytýkal vo veci konajúcim súdom, že nesprávne právne posúdili ustanovenia týkajúce sa reštrukturalizačného plánu a to konkrétne v časti týkajúcej sa záväznej časti reštrukturalizačného plánu. Poukázal na článok 17.6, 17.7, 17.8 a 17.9 reštrukturalizačného plánu, z ktorých vyplýva, že aj keď nie je konkrétne v reštrukturalizačnom pláne upravené započítanie preddavku na kúpnu cenu za prevod predmetu kúpy, neznamená to, že toto započítanie je povolené a že jediným spôsobom, ktorým je možné speňažovať majetok je zaplatenie kúpnej ceny minimálne vo výške kúpnej ceny určenej reštrukturalizačným plánom na bankový účet úpadcu. Odvolaciemu súdu vytýkal, že nesprávne právne posúdil povinnosti vyplývajúce z reštrukturalizačného plánu úpadcu čo zakladá dovolací dôvod v zmysle § 421 písm. a/ CSP. Ďalej konštatoval, že právna otázka či porušenie reštrukturalizačného plánu zakladá absolútnu neplatnosť právneho úkonu uzatvoreného v rozpore s reštrukturalizačným plánom nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte vyriešená, čo zakladá dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

29 Dovolateľ ďalej v dovolaní uviedol, že právne názory súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu a to, že ak nie je upravený spôsob úhrady kúpnej ceny v reštrukturalizačnom pláne úpadcu je možné akceptovať započítanie vopred zaplatených preddavkov neakceptovanie jediného možného spôsobu úhrady kúpnej ceny za nehnuteľnosti upraveného v reštrukturalizačnom pláne, hoci samotné ustanovenie ako aj konštantná judikatúra NS SR uvádzajú, že všetky práva a povinnosti veriteľov, dlžníkov ako aj tretích osôb, ktoré vznikajú, menia sa alebo zanikajú musia byť uvedené v reštrukturalizačnom pláne (v jeho záväznej časti) a nakoniec započítanie preddavkov na kúpnu cenu, ktorou bol porušený reštrukturalizačný plán, nie je okolnosťou, z ktorej možno vyvodzovať dôsledok neplatnosti právneho úkonu, nie sú upravené žiadnou judikatúrou NS SR a že táto otázka v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, čo zakladá dôvod dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

30 Dovolateľ dovolaciemu súdu ďalej vytýkal nesprávne právne posúdenie existencie ukračovacieho právneho úkonu, keď z konštantnej judikatúry najvyššieho súdu vyplýva, že k zániku záložného práva prichádza iba na základe taxatívne vymedzených zákonných dôvodov uvedených v § 151md Občianskeho zákonníka. Z uvedeného vyplýva, že započítaním preddavkov kúpnej ceny žalovaným 2/ sa znížil majetok úpadcu na úkor uspokojenia jeho zabezpečeného veriteľa. Podľa názoru dovolateľa odvolací súd ako aj súd prvej inštancie nesprávne právne posúdili príslušné ustanovenia ZoKR a nezodpovedali zásadné základné právne otázky a to najmä či zakladá porušenie reštrukturalizačného plánu schváleného schôdzou veriteľov a potvrdeného súdom po skončení reštrukturalizácie počas dozornej správy právne následky spočívajúce v neúčinnosti alebo v neplatnosti právneho úkonu dlžníka a to najmä v prípade ak právnym úkonom dlžníka vykonaným v rozpore s reštrukturalizačným plánom došlo k ukračeniu veriteľov dlžníka, ďalej či porušil úpadca svoje povinnosti uložené v reštrukturalizačnom pláne ak úpadca prevádzal nehnuteľnosti za cenu, ktorú neprijal od kupujúceho, pretože započítal zálohy vyplatené treťou osobou pred reštrukturalizáciou, ktorá si však tieto zálohy nijako neuplatnila v reštrukturalizácii a jej pohľadávky sa stali potvrdením reštrukturalizačného plánu nevymáhateľnými, ďalej otázka neplatnosti započítania nevymáhateľnej pohľadávky tretej osoby voči úpadcovi s pohľadávkou úpadcu na zaplatenie kúpnej ceny a napokon otázkou či došlo k ukračeniu konkurzných veriteľov právnym úkonom úpadcu po skončení reštrukturalizácie počas dozornej správy o predaji nehnuteľnosti s tým, že nedošlo k uspokojeniu veriteľov, ktorí sa zákonným spôsobom stali účastníkmi reštrukturalizačného plánu, ale došlo k individuálnemu uspokojeniu pohľadávok tretej osoby, ktorá si svoje nároky riadne a včas neprihlásila do reštrukturalizácie a to na základe započítania kúpnej ceny s nevymáhateľnou pohľadávkou.

31 Žalovaný 1/ vo vyjadrení k dovolaniu konštatoval, že dovolateľ opätovne uvádza výlučne argumentáciu, s ktorou sa príslušné súdy vysporiadali. V súvislosti s preddavkovou platbou odkázal na odsek 26 rozsudku odvolacieho súdu, v ktorom súd uviedol, že preddavkovú platbu podľa článku VII zmluvy považuje za plnenie poskytnuté pred uzavretím zamýšľanej zmluvy a je možné na ňu nazerať ako

na zálohu, ktorá je čiastočným plnením zo zmluvného záväzku, ktorý bude medzi stranami uzatvorený, pričom predmetné odôvodnenie bolo taktiež podporené judikatúrou NS SR ako aj NS ČR. Vychádzajúc z uvedenej argumentácie odvolacieho súdu, preto preddavok nenadobudol povahu pohľadávky, pri ktorej vznikla potreba a povinnosť jej uplatnenia v reštrukturalizačnom konaní.

32 Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie bolo podané včas, na to oprávnenou osobou, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpenou v súlade so zákonom (429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP a contrario) pred samotným vecným prejednaním dovolania najskôr skúmal, či dovolanie je procesne prípustné.

33 Podľa ust. § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

34 Úspešné uplatnenie dovolania je vždy nevyhnutne podmienené primárnym záverom dovolacieho súdu o prípustnosti dovolania a až následným sekundárnym záverom týkajúcim sa jeho dôvodnosti. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení upravujúcich otázku prípustnosti dovolania je zjavné, že na to, aby sa dovolací súd mohol zaoberať vecným prejednaním dovolania, musia byť splnené podmienky prípustnosti dovolania vyplývajúce z ust. § 420 alebo § 421 CSP a tiež podmienky dovolacieho konania, t. j. aby (okrem iného) dovolanie bolo odôvodnené dovolacími dôvodmi, aby išlo o prípustné dovolacie dôvody a aby tieto dôvody boli vymedzené spôsobom uvedeným v ust. § 431 až § 435 CSP.

35 Podľa § 440 CSP dovolací súd je dovolacím dôvodom viazaný.

36 Dovolanie má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorý možno - iba v prípadoch Civilným sporovým poriadkom výslovne stanovených - napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré už nadobudlo právoplatnosť. Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach túto osobitosť dovolania často vysvetľuje konštatovaním, že dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a odvolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie (viď napr. rozhodnutia NS SR sp. zn. 1Cdo 113/2012, sp. zn. 2Cdo 132/2013, sp. zn. 3Cdo 18/2013, sp. zn. 4Cdo 280/2013, sp. zn. 5Cdo 275/2013, sp. zn. 6Cdo 107/2012 a sp. zn. 7Cdo 92/2012).

37 Pri uplatnení tézy, vyplývajúcej z rozhodnutí ESLP, podľa ktorej rozhodnutia súdov predstavujúce res iudicata „majú zostať nedotknuté“, treba na prípady možnosti prelomenia záväznosti a nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí hľadieť ako na výnimky z tejto zásady. Aj Civilný sporový poriadok so zreteľom na uvedené upravuje podmienky prípustnosti dovolania a prípady, v ktorých možno právoplatné rozhodnutia napadnúť dovolaním, považuje len za výnimku zo zásady jeho záväznosti a nezmeniteľnosti. Právnu úpravu, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže táto výnimka uplatniť, nemožno v žiadnom prípade vykladať rozširujúco; na mieste je skôr reštriktívny výklad.

38 Z dovolania vyplýva, že žalobca vytýka odvolaciemu súdu viaceru nesprávnosť a to, že nesprávne právne posúdil povinnosti vyplývajúce z reštrukturalizačného plánu úpadcu, ako aj ustanovenia týkajúce sa záväznej časti reštrukturalizačného plánu a za nesprávny označil aj záver, že ak spôsob úhrady kúpnej ceny nehnuteľnosti nie je reštrukturalizačným plánom upravený znamená to, že nie je plánom zakázaný, a že reštrukturalizačným plánom nezakázaný spôsob úhrady - započítanie preddavkov na kúpnu cenu nie je okolnosťou, ktorá by mala vyvodzovať dôsledok neplatnosti. Dovolateľ teda kritizuje správnosť jeho právnych úvah, náhľadov a záverov, ako aj neopodstatnenosť niektorých jeho konštatovaní. Posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery prichádza do úvahy až vtedy, ak je dovolanie procesne prípustné (viď R 54/2012 a rozhodnutia NS SR sp. zn. 1Cdo/62/2010, sp. zn. 2Cdo/97/2010, sp. zn. 4Cdo/68/2011, sp. zn. 7Cdo/17/2013). Právne posúdenie veci súdom je realizáciou jeho rozhodovacej činnosti a samotná polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, kritika toho, ako odvolací súd rozhodol nezodpovedajú významovo kritériám uvedeným v § 421

CSP.

39 Žalobca odôvodnil prípustnosť dovolania ustanovením § 421 ods. 1 písm. a/ CSP namietajúc, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení povinnosti vyplývajúcej z reštrukturalizačného plánu úpadcu.

40 Podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu.

41 Pokiaľ dovolateľ namieta nesprávne právne posúdenie právnej otázky, pri riešení ktorej sa odvolací súd odchýlil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP) je povinný špecifikovať ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu, od ktorej sa mal odvolací súd pri svojom rozhodovaní odkloniť. Podľa výkladu najvyššieho súdu ustálená rozhodovacia prax najvyššieho súdu je vyjadrená predovšetkým v stanoviskách alebo rozhodnutiach najvyššieho súdu, ktoré sú ako (judikáty) publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Do tohto pojmu možno však zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, doposiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a vecne na ne nadviazali (sp. zn. 3Cdo 6/2017, sp. zn. 4Cdo 95/2017, sp. zn. 8Cdo 33/2017, sp. zn. 6Cdo 21/2017). Pokiaľ procesná strana, v prejednávanej veci žalobca, v dovolaní neoznačí rozhodnutia odvolacieho súdu, ktoré riešia právnu otázku inak, ako ju riešil odvolací súd, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach, ktorú rozhodovaciu prax mal dovolateľ na mysli a následne posúdiť či skutočne došlo k žalobcom tvrdenému odklonu. V prípade nekonkretizovania podstaty odklonenia sa od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, vykazuje dovolanie podľa názoru odvolacieho súdu nedostatky, ktoré bránia dovolaciemu súdu vykonať dovolací prieskum z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Navyše dovolací súd zdôrazňuje, že prípustnosť dovolania je viazaná na odklon odvolacieho súdu od rozhodnutia najvyššieho súdu a to v postavení dovolacieho súdu a dovolateľom uvedené rozhodnutie sp. zn. 18Co/18/2000 je rozhodnutím krajského súdu.

42 Žalobca vyvodil prípustnosť svojho dovolania aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP tvrdiac, že otázka, či porušenie reštrukturalizačného plánu zakladá absolútnu neplatnosť právneho úkonu uzatvoreného v rozpore s reštrukturalizačným plánom nebola ešte v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu vyriešená.

43 Podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

44 Ak odvolací súd má riešiť právnu otázku, ktorou sa dovolací súd ešte nezaoberal, tak v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení je povinnosťou dovolateľa ako procesnej strany a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť ako ju riešil odvolací súd a b/ uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená (viď napr. uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/146/2017 z 22. februára 2018). Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť teda riešená odvolacím súdom, pričom odvolací súd na jej riešení musel založiť svoje rozhodnutie a musí ísť o otázku zásadného právneho významu.

45 Vychádzajúc z odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu nie je založené na riešení žalobcom v dovolaní uvedených, navyše podľa názoru odvolacieho súdu ani nie presne špecifikovaných právnych otázok. Odvolací súd nezaložil svoje rozhodnutie na vyriešení otázky či porušenie reštrukturalizačného plánu zakladá absolútnu neplatnosť právneho úkonu uzatvoreného v rozpore s reštrukturalizačným plánom, nakoľko odvolací súd vôbec nedospel k záveru, že by konaním žalovaných bol porušený reštrukturalizačný plán a tak nemal dôvod

zaoberať sa následne otázkou, či porušenie reštrukturalizačného plánu zakladá absolútnu neplatnosť právneho úkonu. Odvolací súd podľa názoru dovolacieho súdu nezaložil svoje rozhodnutie ani na ďalších dovolateľom v článku V dovolania uvedených otázkach, ktoré podľa názoru dovolateľa neboli v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu doposiaľ vyriešené a to, či je možné akceptovať započítanie vopred zaplatených preddavkov ak nie je upravený spôsob úhrady kúpnej ceny v reštrukturalizačnom pláne úpadcu, keďže sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že nebolo preukázané, že v relevantnom čase pre prihlasovanie pohľadávok v reštrukturalizácii a rovnako ani v čase uzatvorenia zmluvy existovala pohľadávka žalovaného 2/ a 3/ voči úpadcovi započítateľná na zaplataenie kúpnej ceny na základe zmluvy. Odvolací súd konštatoval, že peňažná čiastka poskytnutá v súvislosti s pripravovanou kúpou veci budúcim kupujúcim a prijatá budúcim predávajúcim by sa stala bezdôvodným obohatením až vo chvíli, kedy by budúci predávajúci odmietol budúcemu kupujúcemu vec predať. So zreteľom na uvedené sa ani jeden zo súdov otázkou, či by bolo možné akceptovať započítanie nezaoberal. Keďže sa odvolací súd nezaoberal už vyššie spomínanými otázkami, nemohol založiť svoje rozhodnutie ani na ďalšej žalobcom v článku V dovolania formulovanej otázke, či je spôsob úhrady - započítanie preddavkov na kúpnu cenu, ktorým bol porušený reštrukturalizačný plán, okolnosťou z ktorej nemožno vyvodzovať dôsledok neplatnosti právneho úkonu. So zreteľom na uvedené, zodpovedanie žalobcom vymedzených otázok, podľa názoru dovolacieho súdu žiadnym spôsobom neovplyvní dovolaním napadnuté rozhodnutie.

46 Z dôvodov vyššie uvedených dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobcu neumožňuje, aby bol na jeho základe uskutočnený meritórny prieskum. So zreteľom na uvedené dovolací súd uzatvára, že dovolanie žalobcu je procesne neprípustné a preto ho podľa § 447 písm. f/ CSP odmietol.

47 Rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP, § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP). O výške náhrady trov dovolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

48 Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.